

**RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE**

Na podlagi 3. odstavka 39. člena Zakona o računskem sodišču (ZRacS-1, Ur. list RS, št. 11/01), 24. člena Zakona o računskem sodišču (Uradni list RS, št. 48/94), 23. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 20/95) in 24a. člena Zakona o volilni kampanji (Uradni list RS, št. 62/94 in 17/97) izdajam

PREDHODNO POROČILO O REVIZIJI

ki je bila izvedena pri organizatorju volilne kampanje:

ZELENI SLOVENIJE

za listo kandidatov:

ZDRUŽENI ZELENI – ZELENI SLOVENIJE IN ZELENA ALTERNATIVA

in se je nanašala na

**POSLOVANJE ORGANIZATORJA VOLILNE KAMPANJE
ZA REDNE VOLITVE POSLANCEV V DRŽAVNI ZBOR
15.10.2000**

Številka: 1217-26/00-12

Ljubljana, 4. april 2001

Pomembnejši predpisi in akti za to revizijo

- * Zakon o računskem sodišču – ZRacS (Uradni list RS, št. 48/94);
- * Poslovník Računskega sodišča Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 20/95);
- * Zakon o volilni kampanji – ZVolK (Uradni list RS, št. 62/94 in 17/97);
- * Zakon o političnih strankah – ZPolS (Uradni list RS, št. 62/94, 1/99 in 70/00);
- * Zakon o volitvah v državni zbor ZVDZ (Uradni list RS, št. 44/92, 60/95, 14/96, 67/97 in 70/00);
- * Odredba o obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno kampanjo (Uradni list RS, št. 39/97);
- * Odlok o razpisu rednih volitev v Državni zbor (Uradni list RS, št. 67/00);
- * Javna objava števila volivcev po posameznih volilnih enotah in volilnih okrajih, Republiška volilna komisija, št. 13-1/92-96/2-00, z dne 13.9.2000;
- * Rezultati glasovanja za državni zbor v volilnih enotah (Podatki RVK, št. 1-4/96-3/00, z dne 9.11.2000);
- * Poročilo o gibanju plač za december 1999 (Uradni list RS, št. 17/00);
- * Povprečna plača I – VII 2000, <http://www.gov.si/zrs/podatki/hitri/od.html>;
- * Poročilo o izidu rednih volitev poslancev v Državni zbor (Uradni list RS, št. 98/00).

Seznam kratic

- RVK – Republiška volilna komisija
- ZVolK – Zakon o volilni kampanji
- ZPolS – Zakon o političnih strankah

1 UVOD

Revizija je bila opravljena na podlagi prvega odstavka 24a. člena ZVolK. Sklep o izvedbi revizije, št. 1217-26/00-3, je bil izdan dne 17.01.2001. Na podlagi pooblastila sta revizijo izvedli Felicita Šalej, strokovna sodelavka in Melita Matoz, revizijska asistentka. Revizija je potekala deloma pri organizatorju volilne kampanje in deloma v prostorih Računskega sodišča. Pregled pri organizatorju volilne kampanje se je pričel 17.01.2001 in končal 16.02.2001.

Politična stranka Zeleni Slovenije je za redne volitve poslancev v Državni zbor, 15.10.2000, v smislu ZVolK, organizirala volilno kampanjo v osmih volilnih enotah za listo kandidatov ZDRUŽENI ZELENi – ZELENi IN ZELENA ALTERNATIVA SLOVENIJE. Na listi kandidatov so bili kandidati stranke Zelenih Slovenije in stranke Zelena alternativa Slovenije.

Računsko sodišče je po 24a. členu ZVolK opravilo revizijo poslovanja v zvezi s financiranjem volilne kampanje, s katero je preizkusilo:

1. višino zbranih in porabljenih sredstev za volilno kampanjo;
2. ali je organizator volilne kampanje pridobil in porabil finančna sredstva za volilno kampanjo v skladu s predpisi, ki jih je bil pri tem dolžan upoštevati;
3. ali je organizator volilne kampanje v poročilih točno navedel podatke;
4. ali je organizator volilne kampanje upravičen do delnega povračila stroškov volilne kampanje.

Republiška volilna komisija je izdala poročilo¹ o izidu volitev, po katerem listi kandidatov ZDRUŽENI ZELENi – ZELENi IN ZELENA ALTERNATIVA SLOVENIJE niso pripadli mandati v državnem zboru. S takim izidom glasovanja si organizator volilne kampanje ni pridobil pravice do delnega povračila stroškov za organiziranje volilne kampanje po prvem odstavku 21. člena ZVolK. Prav tako si ni pridobila pravice do delnega povračila stroškov za organiziranje in financiranje volilne kampanje po drugem odstavku 21. člena ZVolK, saj na volitvah ni dobila 6% glasov od skupnega števila oddanih glasov v volilni enoti ali najmanj 2% od skupnega števila oddanih glasov v vsej državi.

Revidiranje je bilo izvedeno s preizkušanjem podatkov v razpoložljivi dokumentaciji, ki se je nanašala na financiranje volilne kampanje, za kar so bili sestavljeni ustrezni revizijski programi.

Revizija je temeljila na pregledu poslovne dokumentacije, ki jo je organizator volilne kampanje v zvezi z volilno kampanjo vodil in predložil za pregled.

Organizator volilne kampanje Računskemu sodišču ni mogel predložiti celotne zahtevane dokumentacije, ker mu je bil 4. novembra 2000 del dokumentacije odtujen, o čemer je bil sestavljen zapisnik varnostne službe. O dogodku je bila obveščena tudi policija. Po navedbah organizatorja se odtujena dokumentacija in tudi druga potrebna dokumentacija nahaja pri gospodu Dušanu Puhu. Poleg tega gospod Dušan Puh poseduje tudi dokumenta-

¹ Poročilo o izidu rednih volitev poslancev v Državni zbor (Uradni list, št. 98/00).

cijo, ki se nanaša na tri posebne žiro račune za volilno kampanjo. V teku revizije je organizator volilne kampanje in potem še Računsko sodišče pisno pozvalo gospoda Puha, da predloži manjkajočo dokumentacijo, česar pa ni storil.

V stranki Zeleni Slovenije že nekaj časa potekajo notranji spori. Spori se rešujejo tudi na sodišču, vendar do sedaj še niso rešeni. Spori so se pred parlamentarnimi volitvami nekoliko umirili, tako da se je stranka skupaj s stranko Zelena alternativa Slovenije dogovorila za sodelovanje na volitvah in tudi vložila skupno kandidatno listo za volitve poslancev v Državni zbor.

Ker zaradi razmer znotraj stranke Zelenih Slovenije organizator volilne kampanje ni mogel predložiti vse potrebne dokumentacije za izvedbo revizije, pridobljena spoznanja ne omogočajo, da se v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja² oblikuje mnenje o zaključnem poročilu organizatorja volilne kampanje in o skladnosti finančnega poslovanja v zvezi z volilno kampanjo s predpisi. V poročilu se navajajo samo ugotovitve, ki so bile ugotovljene na podlagi predložene, vendar pomanjkljive dokumentacije.

Za izvedbo volilne kampanje je bil odgovoren Kukovec Ivan³.

2 UGOTOVITVE

2.1 Formalna pravilnost predloženih poročil ter odprtje in zaprtje posebnega žiro računa

Preverjalo se je, ali vmesno in zaključno poročilo vsebujeta vse podatke določene z obrazcema št. 1 in 2 iz Odredbe o obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno kampanjo. Ugotovljeno je bilo, da organizator ni poslal eno, temveč dve vmesni poročili, vendar nobeno poročilo ni vsebovalo vseh podatkov, določenih v obrazcu 1. Organizator je poslal tudi dve zaključni poročili, od katerih eno ni vsebovalo vseh podatkov o volilni kampanji, ki so določeni z obrazcem 2. Poleg tega je zaključno poročilo poslala tudi Zelena alternativa Slovenije, ki je vsebovalo vse potrebne podatke.

Preverjalo se je tudi, ali je organizator volilne kampanje v primeru, da je prenesel na posebni (volilni) žiro račun sredstva s katerega od svojih drugih računov, predložil k vmesnemu in zaključnemu poročilu tudi poročilo o poslovanju prek računov, s katerih so bila sredstva prenesena, in sicer poročilo za obdobje šestih mesecev pred dnevom glasovanja, kot to določata 18a. člen in 2. odstavek 19. člena ZVolK. Ugotovljeno je bilo, da organizator volilne kampanje k zaključnemu poročilu ni predložil poročila o poslovanju prek računa, iz katerega je prenesel sredstva na posebni žiro račun za volilno kampanjo.

² Računsko sodišče izvaja revizije v skladu z revizijskimi standardi, ki jih je predpisala mednarodna organizacija INTOSAI (izdal Slovenski Inštitut za revizijo, Ljubljana, 1994). Za primere, ki jih ne urejajo revizijski standardi INTOSAI, računsko sodišče smiselno uporablja standarde, ki jih je določil IFAC (izdal Slovenski inštitut za revizijo, Ljubljana, 1994).

³ Dopis Zelenih Slovenije z dne 13.10.2000.

Preverilo se je, ali je organizator volilne kampanje predložil zaključno poročilo Računskemu sodišču v predpisanem roku, to je najpozneje v tridesetih dneh po dnevu glasovanja, kot določa 19. člena ZVolK. Zadnji dan za oddajo poročila je bil 14.11.2000. Ugotovljeno je bilo, da je bilo eno zaključno poročilo organizatorja predloženo Računskemu sodišču RS v predpisanem roku, eno pa z enodnevno zamudo. Zelena alternativa Slovenije je zaključno poročilo predložila pravočasno.

Preverilo se je, ali je organizator volilne kampanje pravočasno odprl poseben žiro račun. Organizator je bil skladno z določili 18. člena ZVolK dolžan odpreti poseben žiro račun najkasneje 45 dni pred dnevom glasovanja, to je najkasneje 31.8.2000. Na podlagi podatkov Agencije Republike Slovenije za plačilni promet je Računsko sodišče ugotovilo, da so bili za volilno kampanjo liste kandidatov ZDRUŽENI ZELENi – ZELENi IN ZELENA ALTERNATIVA SLOVENIJE odprti žiro računi, navedeni v tabeli 1.

TABELA 1: POSEBNI ŽIRO RAČUNI ZA VOLILNO KAMPANJO

Zap. št.	IMETNIK ŽIRO RAČUNA	ŠTEVILKA ŽIRO RAČUNA	DATUM ODPRTJA	DATUM ZAPRTJA
1	ZELENI SLOVENIJE	50101-678-803208	30.08.2000	31.01.2001
2	ZELENI SLOVENIJE	50101-678-803094	16.08.2000	15.01.2001
3	ZELENI SLOVENIJE - OBČINSKI ODBOR KOPER	51400-679-91160	31.08.2000	-
4	ZELENI PTUJA	52400-679-94045	31.08.2000	28.12.2000
5	ZELENA ALTERNATIVA SLOVENIJE	50101-678-803208	31.08.2000	-

Kot je razvidno iz tabele 1 so bili za volilno kampanjo s strani stranke Zelenih Slovenije odprti štiri žiro računi in s strani stranke Zelena alternativa Slovenije en žiro račun. Vsi žiro računi so bili odprti pravočasno, pravočasno zaprta, to je do vključno 15.01.2001, pa sta bila dva žiro računa.

Organizator volilne kampanje za kandidatno listo ZDRUŽENI ZELENi – ZELENi IN ZELENA ALTERNATIVA SLOVENIJE bi moral v skladu z 18a. in 19. člena ZVolK predložiti eno vmesno in eno zaključno poročilo o volilni kampanji in poslovati preko enega posebnega žiro računa. Vsa finančna sredstva, namenjena za financiranje volilne kampanje, bi moral zbrati na tem posebnem žiro računu in izključno s tega žiro računa tudi poravnati vse stroške volilne kampanje, tako da bi bila razvidna skupna višina porabljenih in zbranih sredstev.

Organizator je poslal dve različni vmesni poročili in dve različni zaključni poročili. Poleg tega je zaključno poročilo predložila tudi stranka Zelena alternativa Slovenije.

Organizator volilne kampanje ni upošteval določil 18. člena ZVolK, ker je volilno kampanjo financiral preko petih posebnih žiro računov. Poleg tega ni upošteval določil 18a. in 19. člena istega zakona, ker ni predložil enega vmesnega in enega zaključnega poročila, v katerih bi bila izkazana skupna višina zbranih in porabljenih sredstev za volilno kampanjo za kandidatno listo ZDRUŽENI ZELENi – ZELENi IN ZELENA ALTERNATIVA SLOVENIJE.

Organizator je pojasnil⁴, da zaradi neurejenih odnosov znotraj stranke ni vedel za odprtje še dveh posebnih žiro računov za volitve na Ptuju in v Kopru, niti ni vedel, da je tudi Zelena alternativa Slovenije odprla posebni volilni žiro račun.

2.2 Zbrana in porabljen sredstva za volilno kampanjo

Računsko sodišče je preizkušalo točnost podatkov iz vmesnega in zaključnega poročila o volilni kampanji.

Organizator volilne kampanje je Državnemu zboru predložil dve različni vmesni poročili. Višine zbranih in porabljenih sredstev iz vmesnih poročil ni bilo mogoče preizkusiti, ker organizator ni predložil ustrezne in zadostne dokumentacije iz v uvodu navedenih razlogov.

Organizator volilne kampanje je predložil dve različni zaključni poročili. Poleg tega pa je zaključno poročilo predložila tudi Zelena alternativa Slovenije. Višina zbranih in porabljenih sredstev volilne kampanje za kandidatno listo Združenih zelenih je razvidna iz tabele 3.

TABELA 3 : IZVLEČEK IZ ZAKLJUČNIH POROČIL ORGANIZATORJA VOLILNE KAMPANJE IN ZELENE ALTERNATIVE SLOVENIJE (OBRAZEC ŠT. 2)

Zap. št.	Opis	Znesek v SIT
1	Skupna višina zbranih sredstev za volilno kampanjo	766.667
2	Skupna višina porabljenih sredstev za volilno kampanjo	1.657.331
3	Skupna višina prejetih prispevkov, ki presegajo trikratno povprečno mesečno plačo na delavca v RS za to leto	0
4	Skupna višina odobrenih posojil, ki presegajo trikratno povprečno mesečno plačo na delavca v RS za to leto	0
5	Skupni znesek odloženih plačil, če višina plačila presega znesek zbranih sredstev, čas odloga pa je daljši od 30 dni	0

Vir: Zaključni poročili organizatorja volilne kampanje in zaključno poročilo Zelene alternative Slovenije.

Na podlagi zaključnih poročil je do 14.11.2000 skupna višina zbranih sredstev znašala 766.667 SIT in skupna višina porabljenih sredstev 1.657.331 SIT.

Pri preizkušanju popolnosti in točnosti predloženih poročil je bilo ugotovljeno, da je organizator predložil le del dokumentacije, ki je ostala na sedežu stranke po vplomu v prostore dne 4.11.2000. Računsko sodišče ni moglo ugotoviti dejanske višine zbranih in porabljenih sredstev za volilno kampanjo, ker mu ni bila predložena vsa dokumentacija v zvezi z volilno kampanjo in poslovanjem preko naslednjih žiro računov:

⁴ Dopis Zelenih Slovenije z dne 25.01.2001

- posebni žiro račun za volitve v Državni zbor, št. 50101-678-803094,
- posebni žiro račun za volitve v Državni zbor, št. 50101-678-803208,
- posebni žiro račun za volitve v Državni zbor, št. 51400-679-91160 (Območni odbor Koper) in
- posebni žiro račun za volitve v Državni zbor, št. 52400-679-94045.

Računsko sodišče je lahko preverilo točnost podatkov o višini zbranih in porabljenih sredstev samo za stranko Zelena alternativa Slovenije. Iz predložene dokumentacije je razvidno, da je stranka dejansko zbrala sredstva za volilno kampanjo v višini 206.667 SIT in porabila sredstva v višini 200.143 SIT, kot je navedla v zaključnem poročilu.

Računsko sodišče bi moralo preizkusiti tudi poslovanje preko računa, s katerega so bila sredstva za volilno kampanjo prenesena na posebni račun, in sicer za obdobje šestih mesecev pred dnevom glasovanja, vendar pa preizkusa ni bilo mogoče izvesti, ker je bil tudi večji del te dokumentacije odtujen iz sedeža stranke Zelenih Slovenije dne 4.11.2000.

2.3 Upoštevanje predpisov pri financiranju volilne kampanje

Računsko sodišče je preizkušalo, ali je organizator volilne kampanje pridobil in porabil sredstva za volilno kampanjo v skladu z ZPolS in ZVolK.

ZVolK predpisuje, da se za financiranje volilne kampanje uporabljajo določila zakona, ki ureja financiranje strank (ZPolS), če ta zakon ne določa drugače (17. člen ZVolK). Preverjalo se je upoštevanje določil ZPolS v zvezi s pridobivanjem sredstev.

Z revizijo poslovanja v zvezi z volilno kampanjo ni bilo mogoče odkriti odstopanj od predpisov, ki urejajo pridobivanje in porabo sredstev za volilno kampanjo, ker predložena dokumentacija ni bila popolna. Računsko sodišče iz tega razloga ni moglo pridobiti ustrezne in zadostne dokaze, da ni bilo napak pri pridobivanju in porabi sredstev za volilno kampanjo.

Po oceni Računskega sodišča je imel organizator na dan 1.2.2001 še za približno en milijon SIT neporavnanih obveznosti iz naslova volilne kampanje za volitve v Državni zbor.

Stroški organizatorja volilne kampanje za izvedbo volilne kampanje ne smejo presežati 95.174.100 SIT, vključno s popusti. Računsko sodišče ocenjuje, da organizator volilne kampanje dovoljene višine stroškov za izvedbo volilne kampanje ni presežal.

3. MNENJE

Računsko sodišče je pri reviziji ugotovilo naslednje formalne nepravilnosti:

- Organizator je predložil dve vmesni in dve zaključni poročili, kar pomeni, da ni upošteval določil 18a. in 19. člena ZVolK, ker ni predložil enega vmesnega in enega zaključnega poročila, v katerih bi bila izkazana skupna višina zbranih in porabljenih sredstev za volilno kampanjo za kandidatno listo ZDRUŽENI ZELENi – ZELENi IN ZELENi ALTERNATIvA SLOVENIJE.
- Eno zaključno poročilo je organizator predložil Računskemu sodišču RS z enodnevno zamudo, kar ni v skladu s prvim odstavkom 19. člena ZVolK.
- Organizator je volilno kampanjo financiral preko petih posebnih žiro računov in tako ni upošteval določil 18. člena ZVolK.
- Organizator volilne kampanje k zaključnemu poročilu ni predložil poročila o poslovanju prek rednega računa stranke, iz katerega so bila prenesena sredstva na posebni žiro račun za volilno kampanjo, kot to določa drugi odstavek 19. člena ZVolK.

Organizator volilne kampanje zaradi razmer znotraj stranke Zeleni Slovenije Računskemu sodišču ni predložil zadostne dokumentacije, zato Računsko sodišče ni moglo ugotoviti dejanske višine zbranih in porabljenih sredstev za volilno kampanjo, niti ni moglo ugotoviti, ali je organizator volilne kampanje pridobil in porabil sredstva za volilno kampanjo v skladu z ZPolS in ZVolK.

Zaradi razlogov, navedenih v prejšnjem odstavku, Računsko sodišče **ne more izreči mnenja**.

Pravni pouk: Na to predhodno poročilo lahko organizator volilne kampanje v skladu s 1. odstavkom 24. člena zakona o računskem sodišču vloži pripombe v roku 15 dni od vročitve. Pripombe se vložijo pisno na Računsko sodišče Republike Slovenije, Ljubljana, Slovenska 50.

Dr. Janez Gabrijelčič
Vrhovni državni revizor

Vročiti:

- Zeleni Slovenije, Komenskega 11, 1000 Ljubljana,
- arhivu, tu.